

Підтримка громадянського суспільства в Україні

Asociația tinerilor și tărăncilor din România

IRWIR PAN

2023

МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ для захисту прав селян

12 грудня 2023 року

Великий конференц-зал
Національної академії наук України
м. Київ, вул. Володимирська, 55

МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ

**МАЛІ ВИРОБНИКИ
НА СТОРОЖІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ:
Декларація ООН про права селян та інших
людей, які працюють у сільській місцевості**

Початок роботи — 10:00
Реєстрація учасників з 09:30

ПРОГРАМА

Розпочата росією широкомасштабна війна призвела до порушення прав українців, у тому числі тих, хто працює на землі та забезпечує продовольчу безпеку. Вплив нинішньої війни має катастрофічні наслідки, зачіпаючи бідні верстви населення не лише в Україні, але й в усьому світі, породжуючи голод, нестабільність та нерівність. В умовах гуманітарної кризи, спричиненої перетворенням продовольства на зброю, ми, як представники громадянського суспільства, намагаємося віднайти рішення, які враховують права людини як основний пріоритет нашого суспільства.

У 2018 році Генеральна Асамблея ООН прийняла Декларацію ООН про права селян та інших людей, які працюють у сільській місцевості (Декларація). Українські організації громадянського суспільства, які виступають за захист прав селян, були залучені до переговорного процесу в ООН та сприяли тому, аби український уряд проголосував за Декларацію в Раді з прав людини. Нині положення Декларації впроваджуються в багатьох країнах через рекомендації до державної політики, навчання, інформаційно-просвітницькі заходи, нову судову практику та інші дії в повсякденному житті громад.

Селянам належить вагома роль у продовольчому забезпеченні населення, боротьбі з голодом та недоїданням, запобіганні негативним наслідкам зміни клімату, збереженні біорізноманіття тощо. З огляду на це Декларація виступає фундаментальним правовим механізмом посилення сталості розвитку продовольчих систем в контексті багатовимірних викликів сучасності, у тому числі пов'язаних із сьогоденною війною.

Міжнародний форум «МАЛІ ВИРОБНИКИ НА СТОРОЖІ ПРОДОВОЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: Декларація ООН про права селян та інших людей, які працюють у сільській місцевості» має на меті підвищити обізнаність суспільства та стимулювати налагодження діалогу між зацікавленими сторонами щодо імплементації положень Декларації з метою забезпечення стійкості під час війни та післявоєнної відбудови аграрного сектору України задля зміцнення продовольчої безпеки, підвищення добробуту селян та сталого сільського розвитку. Форум продовжує роботу, розпочату українськими селянами та громадянським суспільством у 2022 році.

9:30 – 10:00 РЕЄСТРАЦІЯ

ВСТУПНА СЕСІЯ

ВАЖЛИВІСТЬ СЕЛЯНСЬКО-ФЕРМЕРСЬКОГО УКЛАДУ ДЛЯ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Валерій ГЕЄЦЬ — директор Державної установи «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»

10:00 – 10:30

Моніка СТАННИ — директор Інституту розвитку села та сільського господарства Польської академії наук

Іван КИРИЛЕНКО — народний депутат України, член Комітету з питань освіти, науки та інновацій

Іван ВЕРВЕЙКО — заступник Керівника Секретаріату уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Хатуна МУРГУЛІЯ — представниця Управління Верховного комісара ООН з прав людини в Україні

ПЕРША СЕСІЯ

ДЕКЛАРАЦІЯ ООН ПРО ПРАВА СЕЛЯН: п'ять років від схвалення Генасамблеєю ООН

Модератор: **Рамона ДУМІНІЧУ**

10:30 – 10:45

Олена БОРОДІНА — керівник Проєкту, доктор економічних наук, професор, Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»

Правозахисний підхід до збереження та відновлення агропродовольчої системи України у період війни та повоєнної відбудови — практичні механізми

Запитання та відповіді

10:45 – 11:00

Рамона ДУМІНІЧУ — президент Асоціації малих фермерів Румунії

Впровадження основних положень Декларації ООН про права селян: міжнародний вимір

Запитання та відповіді

11:00 – 11:15

Андреа ФЕРРАНТЕ — керівник Міжнародної школи з агроєкології «Agroecology School» (Італія)

Агроєкологія як основа розвитку продовольчої системи, заснована на правах людини

Запитання та відповіді

11:15 – 11:30

Віктор ЯРОВИЙ — старший науковий співробітник Державної установи «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»

Участь України у просуванні та прийнятті Декларації ООН про права селян

Запитання та відповіді

11:30 – 11:45

Мортен ХАРТВІГСЕН — експерт Регіонального офісу ФАО у Європі та Центральній Азії

Доступ до землі малих землевласників, жінок та молоді — рекомендації ФАО

Запитання та відповіді

11:45 – 12:00

Раймунд ЙЕЛЕ — голова Регіонального офісу ФАО у Європі та Центральній Азії

Декларації ООН про права селян та її значення для трансформації агропродовольчої системи

Запитання та відповіді

12:00 – 12:15

ПЕРЕРВА НА КАВУ

ДРУГА СЕСІЯ

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ПІД ЧАС ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Модератор: **Руслан ХОМИЧ**

12:15 – 12:25

Руслан ХОМИЧ — голова фермерського господарства «Лебедя», Волинська асоціація фермерів та приватних землевласників

На варті фермерського фронту. Зміни у земельному законодавстві у період війни і повоєнної відбудови

12:25 – 12:35

Андрій КУЗЬМИЧ — фермер, голова Рівненської асоціації фермерів та приватних землевласників

Права селян фермерів на достойні засоби для існування на сільських територіях

12:35 – 12:45

Світлана ГАПОНИК — Харківська асоціація фермерів та приватних землевласників

Досвід співробітництва ФАО з селянськими, фермерськими господарствами під час війни: локальні практики малих господарів

12:45 – 12:55

Олег БОНДАРЕНКО — голова фермерського господарства «Калина», ГО «Асоціація фермерів та приватних землевласників Сумщини»

Як відстоюють своє право на життя в сільській місцевості селяни і фермери на прифронтових територіях

12:55 – 13:05

Василь БУРЛАКА — голова фермерського господарства «Авангард»

Внесок полтавських фермерів у продовольчу безпеку країни під час війни

МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ

МАЛІ ВИРОБНИКИ НА СТОРОЖІ ПРОДОВОЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ:
Декларація ООН про права селян та інших людей, які працюють у сільській місцевості

2023
МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ
для захисту прав селян

13:05 – 13:15	Катерина СКРИЛЬНИК — голова фермерського господарства «Фортуна – 2015», засновниця сімейної ферми «Скрильник» Майбутнє сімейного фермерства – як розвивати сімейну ферму молочного напрямку
13:15 – 13:25	Олександр ПАЛАР'ЄВ — голова фермерського господарства «Фрумушиха-Нова» Диверсифікація доходів сімейної ферми як механізм нарощення її потенціалу
13:25 – 13:35	Марія ЛУК'ЯНОВА — перша заступниця Голови Бережанської ТГ, 2019–2023 рр. Органи місцевого самоврядування у захисті прав сільських спільнот у період війни і повоєнної відбудови
13:35 – 14:00	СЕСІЯ ЗАПИТАНЬ ТА ВІДПОВІДЕЙ
14:00 – 15:00	ОБІДНЯ ПЕРЕРВА

ТРЕТЯ СЕСІЯ

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ СЕЛЯН У ПОВОЄННОМУ АГРАРНОМУ ТА СІЛЬСЬКОМУ РОЗВИТКУ

Модератор: **Віктор ШЕРЕМЕТА**

15:00 – 15:15	Тарас ВИСОЦЬКИЙ — перший заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Роль Міністерства аграрної політики та продовольства України у підтримці малих виробників під час війни та у повоєнній відбудові
15:15 – 15:30	П'єр ВОТЬЄ — голова представництва ФАО в Україні Роль ФАО в Україні: вирішення сучасних викликів та майбутні плани щодо підтримки селян і фермерів у повоєнній відбудові
15:30 – 15:45	Крістоф ГОЛЕЙ — стратегічний радник з питань прав людини, Женевська академія з міжнародного гуманітарного права та прав людини (Швейцарія) Імплементация Декларації ООН про права селян та інших людей, які працюють у сільській місцевості, у повоєнний розвиток сільського господарства та сільських територій: уроки Колумбії та перспективи для України
15:45 – 16:00	Наталія ХЕНДЕЛЬ — дослідниця Женевської академії з міжнародного гуманітарного права та прав людини (Швейцарія), старший науковий співробітник Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України», член Української асоціації міжнародного права, Європейської асоціації міжнародного права та Асоціації екологічної розбудови миру Правові виклики щодо імплементації Декларації ООН про права селян в законодавство України
16:00 – 16:15	Іван ТОМИЧ — голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин, 2002 – 2006 рр., голова Союзу українського селянства Просування та реалізація прав селян як запорука продовольчої безпеки, запобігання змін клімату, збереження земельних ресурсів та місцевої економіки
16:15 – 16:30	Віктор ШЕРЕМЕТА — заступник Міністра аграрної політики та продовольства України, 2017–2019 рр., віце-президент Асоціації фермерів та приватних землевласників України Як підвищити потенціал малих виробників у повоєнній відбудові агропродовольчої системи в Україні
16:30 – 17:00	СЕСІЯ ЗАПИТАНЬ ТА ВІДПОВІДЕЙ

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

ПРОЄКТ ПОСТАНОВИ УЧАСНИКІВ ФОРУМУ

Модератор: **Віктор ГОНЧАРЕНКО**

17:00 – 17:30	Віктор ГОНЧАРЕНКО — Президент Асоціації фермерів та приватних землевласників України Рік після попереднього Форуму: Чи вдалося реалізувати всі рішення? Плани на майбутнє: Обговорення звернення громадянського суспільства із закликом до Уряду та міжнародних інституцій — «Малі виробники на сторожі продовольчої безпеки в Україні: з повагою до прав селян та фермерів»
17:30 – 20:00	НЕФОРМАЛЬНЕ СПІЛКУВАННЯ, ВЕЧЕРЯ

Asociația tinerilor și tărăncilor din România

IRWIR PAN

